

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Bezoekadres

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 5.1.2e
F 5.1.2e
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum

18 februari 2021

Aantal pagina's

6

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres met
vermelding van de datum en het
kenmerk van deze brief.*

verslag agenda

Betreft Bijeenkomst Begeleidingscommissie digitale
ondersteuning bestrijding Covid-19

Vergaderdatum en -tijd 20 mei 2021, 14:00 – 15:00

Vergaderplaats Via WebEx

Aanwezig

5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e
5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e
5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e (tweede gedeelte),
5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e
5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e
5.1.2e & 5.1.2e verslag)

Afwezig

5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e

Welkom, vaststellen agenda + mededelingen

5.1.2e heet iedereen welkom en opent vergadering.
Voor deze vergadering zijn geen conflicts of interest.

CoronaMelder evaluatie

5.1.2e 5.1.2e sluit aan en wilt de commissie bedanken voor de feedback die is
gegeven op het evaluatierapport. De meeste punten zijn in de tekst verwerkt.
Daar waar dat niet ging was vooral tijd technisch dit niet mogelijk, maar deze
punten zijn opgenomen bij de suggesties die zijn gedaan voor vervolgonderzoek.
Morgenavond wordt het stuk gepubliceerd en maandag is er een persbriefing.

Cie geeft aan dat er best veel tijd is besteed aan het benadrukken dat er
vervolgactiviteiten moeten komen om de adoptie en adherentie te verhogen. Zij
vragen zich af hoe hier opvolging aan wordt gegeven en welke activiteiten er
zullen worden opgezet n.a.v. de resultaten in dit rapport. 5.1.2e geeft aan dat
het rapport nu opgeleverd is. De 5.1.2e van de Taskforces als ook de
Begeleidingscommissie hebben daaropvolgend een extra memo gestuurd naar
VWS met advies. Hierin is ook nadrukkelijk de communicatie en het
diversiteitsaspect in opgenomen. Dit advies wordt ook opgenomen in de
beleidsreactie maar uiteindelijk is het de Kamer die hierover gaat. Taskforces, Cie
en het evaluatie team moeten echter wel scherp blijven hierop.

In dit kader ook goed om het advies met de kosten-baten parameters voor

Datum

10 december 2020

aankomende week te agenderen.

Voorbespreking CoronaCheck / Digital Covid Certificate

5.1.2b gebruikt de resterende tijd graag om de vragen vanuit de commissie te verzamelen die straks aan VWS gesteld kunnen worden.

Verzamelde vragen:

- Aangegeven wordt dat de grootste hobbel de samenhang in de gehele keten is. Als de commissie geen stukken ter voorbereiding toegestuurd krijgt, is zij niet goed genoeg geïnformeerd om ook daadwerkelijk relevante vragen te kunnen stellen. Betreft hier niet zozeer alleen vastgestelde documenten maar ook discussiestukken zijn juist nuttig om op mee te kunnen denken. Vanuit de Cie is hier de bereidheid voor maar zij zijn ook uitgerust om dat te doen. Hier heeft de commissie zich vorig jaar ook inhoudelijk bewezen. Afgestemd wordt wel deze boodschap over te brengen maar ingeruimde tijd ook nuttig te besteden en vragen te stellen.
- Contra-indicaties bij het toedienen van vaccinaties; hoe gaat hier rekening mee worden gehouden? Dit kan een groter probleem worden dan men wellicht denkt. Veel mensen krijgen toch ernstige bijwerkingen in zo'n ernstige mate dat zij het 2^e vaccin niet krijgen. Hoe effectief vaccins zijn, daar komt ook nu pas informatie over beschikbaar. Hoe gaat daarmee worden omgegaan? Gaat niet zozeer over de techniek als wel over toegangsbewijzen an sich. Uitzonderingsgevallen.
- Hoe worden artsen/epidemiologen/virologen aangehaakt op het algehele proces? Waar haalt VWS deze medische kennis op? Het gevaar bestaat dat het gereduceerd wordt tot alleen "een app bouwen". Het gaat echter om het gehele proces waarin een app het middel is wat wordt gebruikt. Verder moeten we ook op de hoogte blijven wat er aankomend najaar te verwachten is. Op basis van dat beeld kunnen wellicht alvast een aantal (technische) aspecten die hiervoor nodig zijn gerealiseerd worden.
- Ook kunnen hierdoor onwenselijke situaties gaan ontstaan waar bijv. mensen met een auto-immuunziekte die een flare-up krijgen zich toch laten vaccineren (voor een tweede keer) omdat zij op vakantie willen. De voordelen en risico's van vaccinaties moet in alle groepen gewaarborgd blijven en daarvoor is het belangrijk dat medici meekijken bij de ontwikkeling van deze app.
- Toestemmingen. Als commissie doorvragen op het punt van de dubbele toestemming die vereist is en ook in advies 19 is benoemd; enerzijds betreft het monitoring van het RIVM maar anderzijds moet apart toestemming gevraagd worden voor het uitgeven van een bewijs voor in het coronapaspoort. Mensen geven de RIVM toestemming nu wellicht alleen omdat zij denken dan ook op vakantie te kunnen gaan. Verder: wat betreft het proces van de uitvraag van toestemming; hoe weet je of je toestemming verleend hebt en of je deze weer kunt intrekken?
- Als gegevens niet in CIMS staan dan wordt er decentraal informatie opgehaald. Dit ophalen van gegevens in decentrale bronsystemen: hoe gaat dat gerealiseerd worden?
- Europese en Nederlandse eisen die gesteld worden aan bewijzen ook op het gebied van privacy en inhoud. Commissie heeft grote moeite met de menging van gevaccineerde mensen en mensen die op basis van een negatief testbewijs toegang krijgen of kunnen reizen. Gevaccineerde vormen nog steeds een risico op het verspreiden van het virus. Om de bewijzen bij elkaar te nemen en gelijk te stellen kan dus eigenlijk niet, dat is niet veilig. Afhankelijk van de besmettende druk in de samenleving is het risico op besmetting in bepaalde situaties groot.
- Is in de QR-code te zien wat de bron daarvan is? Gaat hier om medische gegevens.

Datum

10 december 2020

- CoronaCheck en Green pass; hoe werkt dat naast elkaar? Als je Green pass hebt, mag die ook binnenlands gebruikt worden?
- Als iemand gevaccineerd is en diegene keurig een papier heeft ontvangen waar dit ook staat (afgifte na vaccinatie); hoe komen deze gegevens dan in de app terecht? Kan iemand dit zelf doen?
- Wat gebeurt er als mensen uit het buitenland zich met een green pass van hun eigen land melden aan de poort van bijv. Lowlands?
- Hoe worden mensen bereikt die ofwel geen digitale ondersteuning hebben ofwel niet kiezen voor een digitaal bewijs, hoe worden zij bediend? De gehele keten is nu namelijk nog verre van toegankelijk.

Toelichting VWS CoronaCheck / Digital Covid Certificate

5.1.2e 5.1.2e en 5.1.2e, 5.1.2e sluiten aan. 5.1.2e heet hen welkom en geeft aan dat er een extra lange vergadering ingepland is om over CoronaCheck te brainstormen. Cie is wel teleurgesteld dat er geen achtergrond informatie is gedeeld waardoor zij ook minder geïnformeerd vragen kunnen stellen. Hoe meer en beter de commissie geïnformeerd is hoe beter zij ook na en mee kunnen denken bij vraagstukken.

Is er achtergrond documentatie beschikbaar voor de commissie? Bij CoronaMelder was dit altijd wel het geval en kon ook vanuit verschillende perspectieven daardoor meegekeken worden. Dit wil de commissie ook graag voor CoronaCheck. Wat betreft nationaal gebruik van CC is best veel ook al aan de Kamer gecommuniceerd en via eerdere sessies met de commissie gedeeld. Ook op GitHub is daarover meer te vinden. Momenteel is men druk bezig om vanaf 1 juli het Digital Covid Certificate (DCC) mogelijk te maken. Als lidstaat hebben wij hierin diverse rollen: bewijzen uitgeven in twee situaties, namelijk een bewijs voor nationaal als ook internationaal gebruik. In het geval van een nationaal bewijs betreft het de toegangsdoeleinden waar weinig informatie in wordt opgenomen en de oorsprong van het bewijs ook niet zichtbaar is. Voor internationaal gebruik hebben wij ons te houden aan wat de verordening hierover eist en vraagt. Dit ging de afgelopen periode veelal om dagkoersen. Hierin staat bijv. aangegeven wat in zowel de vaccinatie-, test- als ook herstelbewijzen precies moet worden opgenomen. Verder moeten ook de bewijzen van mensen die buiten Nederland zijn uitgegeven ingelezen kunnen worden. Elke lidstaat heeft daarbij ook de ruimte gekregen om eigen inreisregels te kunnen bepalen wat het geheel nog ingewikkelder maakt. Bijv. iemand uit de UK (waar een andere mutatievariant heerst) moet aanvullend een PCR testuitslag overleggen. Aangezien er geen harmonisatie in inreisregels is moeten burgers dus zelf ook goed checken wat de regels zijn voor het desbetreffende land waar zij naartoe willen reizen.

Worden vaccinatie- en testbewijzen gelijkgesteld? Hoe wordt hier onderscheid in gemaakt in de QR-codes die worden uitgegeven? Niet in elke situatie is dit veilig en verantwoord. Mensen die gevaccineerd zijn, kunnen nog steeds besmettelijk zijn.

Betreft deels ook een medische vraag die aan het OMT gesteld zou moeten worden of bewijzen gelijk gesteld moeten worden. In de uitwerking van de techniek is omwille van de privacy, het voor de controleur niet zichtbaar wat de oorsprong van een QR-code is. Verschillende bewijzen hebben daarnaast verschillende geldigheidsduren. Over de langere termijnen is dit technisch opgehaakt in brokjes van 24 uur; dus elke 24 uur wordt er een nieuwe QR-code aangemaakt zodat het voor de controleur net lijkt alsof een bewijs net is aangemaakt (maskeren van de geldigheidsduur). Geldt echter alleen in de app, waar dat mogelijk is. Voor de papieren variant is dat lastiger.

Datum

10 december 2020

Nu miljoenen mensen gevaccineerd zijn, hoe komt data hierover op een betrouwbare manier in de app terecht?

Er moet ingelogd worden met DigiD. Vanuit CIMS en twee grote bronsystemen van de GGD en de ziekenhuizen wordt vervolgens gecheckt of hier informatie over desbetreffende persoon is opgenomen. Als geen toestemming is gegeven voor het opnemen van gegevens in CIMS worden daarnaast de bronregistratie van de GGD (CoronIT), die van de ziekenhuizen (ZKVI), als ook de HIS-en van de huisartsen direct bevestigd voor het kunnen genereren van een vaccinatiebewijs. Ook met uitzonderingssituaties wordt rekening gehouden als bijv. de gegevens niet kloppen of als iemand geen BSN heeft. Hiervoor wordt een soort ombudsfunctie georganiseerd die dan gaat proberen te analyseren waar het probleem zit zodat direct doorverwezen kan worden naar de juiste partij die de fout kan corrigeren zodat alsnog een bewijs kan worden uitgegeven. Er zijn ook situaties denkbaar dat huisartsen systemen nog niet gekoppeld zijn: hiervoor komt een webportaal waar huisartsen met hun UZI-pas veilig kan authenticeren en handmatig gegevens kan invoeren. Veel van dit type situaties worden momenteel uitgedacht en uitgewerkt.

Er moet in principe tweemaal toestemming worden gegeven voor gebruik en opslag van gegevens. Dit terwijl er nu eigenlijk maar één vinkje wordt gezet. Bijv. sommige mensen willen niet dat hun data wordt bijgehouden in CIMS voor onderzoeksdoeleinden maar willen wel een vaccinatiebewijs in CoronaCheck kunnen genereren, hoe zit dit precies?

Hiervoor wordt of consent in de app gevraagd, maar dit wordt ook wettelijk/juridisch uitgedacht. Is op dit moment nog geen sluitend antwoord op.

Onafhankelijk van het per doel toestemming moeten geven zoals hiervoor gevraagd, ook over de toestemming an sich is verwarring. Sommige mensen geven aan geen bezwaar te hebben om data te delen met het RIVM omdat zij denken dat dit moet om gebruik te kunnen maken van CoronaCheck. Nu is het een toestemming voor controle en monitoring door het RIVM maar is dit ook voldoende als verwerkingsgrond om data in CoronaCheck te gebruiken?

Er moet een aparte toestemmingsgrondslag geregeld worden. Je wordt in de app apart om toestemming gevraagd om gegevens te gebruiken voor een bewijs. Dit staat los van toestemming die gegeven wordt voor opslag in CIMS. Als iemand in de app toestemming geeft komen zijn of haar gegevens niet in de database van het RIVM. Dat staat los van elkaar.

Toegankelijkheid en begrijpelijkheid. Gaat om het feit dat de app ook toegankelijk moet zijn voor mensen met welke beperking en welk IQ dan ook en ook gaat voldoen aan Europese richtlijnen op dit vlak. Hoe worden deze aspecten geborgd, en dan niet alleen CoronaCheck maar ook het hele proces en in de algehele keten?

Terechte vraag. Dit dat waarschijnlijk pijnpunten opleveren, ook gezien de tijdsdruk die er is. Dit niet alleen voor de app maar ook de hele publiekscommunicatie daaromheen. VWS wilt zeker op het aanbod ingaan om enkele van dit soort vraagstukken waar wij mee zitten samen door te lopen. Als iemand inderdaad bijv. niet kan bellen, waar ga je dan naartoe? Het is wel voorzien dat mensen zonder smartphone of internet ondersteund worden maar als ook dit niet toegankelijk is waar kan iemand dan terecht. Via SECR zullen enkele Cie-leden op dit vlak gekoppeld worden aan VWS om hierover door te praten.

Als mensen de app niet gebruiken maar wel een bewijs willen genereren; hoe krijgen zij die?

Er is een route op papier: (1) via www.coronacheck.nl is er de mogelijkheid om zelf een bewijs uit te printen. Niet ideaal vanuit oogpunt van toegankelijkheid. Minister heeft echter politieke keuze gemaakt dat dit afdoende is. (2) Er wordt nu ook nagedacht over het telefonisch of schriftelijk kunnen aanvragen van een vaccinatiebewijs, waarbij het bewijs uiteindelijk opgestuurd wordt naar het adres wat is opgenomen in het BRP. Vraag daarbij is: welk betrouwbaarheidsniveau

Datum

10 december 2020

vereisen we en welke middelen kunnen we inzetten om misbruik tegen te gaan.

5.1.2e geeft aan dat het hier bijna gaat lijken op een soort beslisboom of diagram om mensen te ondersteunen via welke wegen zij een bewijs aan kunnen vragen. Aangegeven wordt dat communicatie hierin inderdaad hoog op de prioriteitenlijst staat.

Momenteel wordt onderzoek gedaan naar de effectiviteit als ook de bijwerkingen van de 4 vaccins in de praktijk. Gekeken naar de kennis die we nu hebben over de mate van bescherming en bijwerkingen. Zijn er ook mensen die medisch onderlegd zijn en met VWS meedenken hierover?

Er zijn wat mensen die aan VWS gelieerd zijn die meedenken hierover, zoals de Chief Medical Information officers. Ook het OMT en de Gezondheidsraad worden hiervoor bevroegd. Verder wordt de app heel flexibel gebouwd omdat de verwachting is dat heel veel regels inderdaad zullen veranderen met de tijd, bijv. hoelang gaat een bewijs geldig zijn. Aangegeven wordt dat het programma RDO specifiek is gevraagd om de technische vertaalslag te maken naar een digitaal instrument. De processen en het beleid daaromheen waar de commissie ook naar vraagt, wordt wel kennis van genomen maar heeft het programma geen directe invloed op.

Kan de Cie informatie krijgen over de backend en de tests en checks die zijn gedaan? Dit incl. wat VWS nog van plan is te doen wat betreft externe toetsen en de planning hiervan. Is verder ook nagedacht over de talen waarin de app vertaald zal gaan worden?

Eerste publieksversie van de app zal op 23 juni beschikbaar komen in het Nederlands en Engels. Andere vertalingen zullen daarna aan gewerkt worden. Cie geeft aan dat het belangrijk is hier op in te zitten aangezien de mensen die het hardst worden geraakt de mensen zijn in een kansarme omgeving en die met een migratieachtergrond. Het is daarom belangrijk dat de app ook in andere talen beschikbaar komt.

Technische informatie wordt verder via GitHub gedeeld. Dit zal niet per dag actueel zijn maar zo wordt documentatie wel publiekelijk inzichtelijk. Commissie vraagt of zij toch een overzicht kunne krijgen met wat de planning nu is en of er bijv. pentesten zijn gedaan, of er een DPIA is, etc.

DPIA o.b.v. de grondslag/tijdelijke wet die is aangenomen zal morgen mee worden gestuurd naar de Tweede Kamer. De DPIA versie o.b.v. het Europese bewijs daar wordt nog aan geschreven. Wat betreft testen: er worden uiteraard ketentesten gedaan maar wel afhankelijk van de achterliggende databronnen.

Aangehaakt nog op de toestemming die gegeven wordt voor delen van data met het RIVM: ook in de app is het belangrijk om de formulering van deze vraag scherp te maken.

Op dit punt zal nog nader geïnformeerd worden hoe dit juridisch is geregeld, zal op teruggekomen worden en via SECR met de commissie gedeeld. 5.1.2e vraag commissie daarbij om een precieze vraag hierover te formuleren en te delen.

De informatie die nodig is voor het kunnen uitgeven van een vaccinatiebewijs is nu in het decentrale datalandschap beland. Er moet dus verspreid informatie opgevraagd worden. Echter, heel veel mensen willen op vakantie en willen daarmee ook een bewijs in CoronaCheck zetten. Het is nu de uitdaging om al die systemen aan elkaar te koppelen. Dit is heel kwetsbaar, niet alleen gekeken naar de security, maar ook naar de stabiliteit van de app. Hoe meer systemen, hoe groter de kans ook is dat er iets niet werkt en CoronaCheck de vaccinatiestatus bijv. niet op kan halen. Dit had anders opgepakt kunnen worden. Een centrale architectuur is in die zin makkelijker om een applicatie op te bouwen maar aan de andere kant is het dat dit nu in de situatie waarin we zitten gerealiseerd moet worden. Gedacht kan worden dat bijv. d.m.v. encryptie en cryptografie toch data

Datum

10 december 2020

voor verzameld wordt die normaliter niet toegankelijk is bijv. alleen via de DigiD. Is hieraan gedacht?

Er moet geroeid worden met de riemen die we hebben. We hebben in Nederland de situatie waar er veel partijen zijn die vaccinaties zetten. Er is geen grondslag dat men alle informatie hierover op één plek samen kan brengen. In 90 tot 95% van de gevallen zullen de gegevens wel degelijk in CIMS zitten. Als dat niet het geval is moeten we terug naar de bronssystemen. Wat betreft de app: gegevens worden opgehaald uit CIMS en die worden dan lokaal opgeslagen op de smartphone. Deze worden naar de signing server toegestuurd om te ondertekenen waarbij geen logging van de gegevens plaatsvindt. Dit staat ook allemaal in de DPIA beschreven. Die zal worden toegestuurd.

§ 1.2d bedankt § 1.2e voor hun komst en geeft aan dat a.d.h.v. het verslag nog wat vragen zullen worden toegestuurd.

Korte nabespreking: aangegeven is dat veel informatie verspreid al gecommuniceerd of te vinden is. § 1.2d vraagt of samen met VWS tot een soort overzicht gekomen kan worden met bijv. hyperlinks waar meer informatie over CoronaCheck te vinden is.

W.v.t.t.k. en afsluiting

Er zijn geen punten voor de rondvraag.